

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Forma brevis interrogandi secu[n]du[m] dece[m] præcepta legis, &
septem peccata mortalia in uersibus. c. 18

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Interrogatorium confessionis.

51

est in loco sacro vel profano. Per quos: i. quibus mediantibus. Quoties: s. reiterauit tale peccatum. Cur: s. si preuenit tentationem: vel ab ea fuit preuentus: vel qua occasione id fecit. Quo, i. per quem modum, et qualiter id fecerit. Quando: s. si tempore sacro, festino, vel tempore ieiunij. **A**n te omnia autem sacerdos debet peccatores inducere ad veram confessionem: et integram et puram suorum peccatorum expressionem: proponens eis spem diuine misericordie, et que nullum ad se reuertentem abijcit, sed omnes ponat ei exempla magnorum peccatorum. s. sci Petri, qui Ebriam negauit: Patronis qui in cruce cum Christo pependit: sancte Marie Magdalene, que fuerat in ciuitate peccatrix: et aliorum que fuerunt clementissime a domino recepti, et que plurimum magnificati. Aduertat autem sacerdos et, ut peccata maxime puerorum et mulierum caute inuestiget: et eis fiducia eadem dicendi tribuat, ne aliquid ex verecundia dimittant. Debet et ostendere eis magnam compassionem, et eorum casibus compatiri: et condolere se ostendat: ut cum tali dulcedine eos ad confessionem integram attrahat et inducat. Quo facto, in nomine domini incipat eum interrogare de decem legis preceptis, et de peccatis mortalibus: et formet interrogaciones: prout in sequentibus versibus contingetur.

Forma breuis interrogandi secundum decem precepta legis: et septem peccata mortalia in versibus Ca. 18.

Hum. cole deum: nec iures vana per ipsum:
Sabbata sanctifices: habeas in honore parentes.
Non sis occisor, fur, mechus, testis iniquus.
Nec sponsam alterius, nec rem cupias alienam.

Item alij versus de decem preceptis: in quibus continentur peccata: que committi possunt contra singula precepta.

Contra primum preceptum.

Qui colit extra Deum, aut sanctos quodcumque creatum:
Articulos fidei negans: si spemque reliquit:
Voti transgressor: vel qui in mortalia vouit:
Et tardans nuntium nolens implere promissum:
Sue malo vouens: ac per se vota refringens:
Incantans, faciens fieri breuia, et malefactor,
Inueniensque, docens, addiscens, medius extans:

¶ 3 Aut

Interrogatorium confessionis

Aut orans obseruat somnia, sortibus vtens:
Blasphemansq; Deum, qui murmurat, ac maledicit,
Uel non posse refert, seu despicit: accipit ipse
Libans, vt faciat maia: prauus p̄terit ille
Unum cole Deum: sc̄it, mortaliter egit.

¶ Contra secundum p̄ceptum.

¶ Qui cantans, fabulans, trufans, vel turpia dicens,
Despiciendo Deum nomina sanctos, sacra spernens,
Iudicio iurans, mendax inductor ad illud:
Periurans, dubium iurans, mortalia iurans:
Iurans (cumq; tamen nolit seruare promissum.)
Adiurans, dicens, sanctamq; fidem, animamq;, Deumq;.
Et per verba Dei sanctorum euangeliorum,
Inducens falsum iurantem: quisq; scienter
Aduertens frangit ne iures vana per ipsum.

¶ Contra tertium p̄ceptum.

¶ Qui non confessus: dimittens ⁊ sacramentum:
In festis missam sine causa: inductor ad illud:
Qui manuale facit, vendens, emit aut non edenda:
Ieiunium frangit, aut qui tertia comedit hora:
Qui facit in festo maia, prauus grauior extat:
Assumens chrisma, sacramentum, vel mulierem,
Qui peccator erat mortali fune ligatus:
Ecclesie verito qui contrahit tempore sacro.
Lhorians, ludens veneri mortaliter egit
Sabbata sanctifices violat reus, atque superbus.

¶ Contra quartum p̄ceptum.

¶ Qui p̄cepta Dei contemnit, iussaq; legis:
Uel qui noluerit parere parentibus, atq;
Alere si possit miseros, inopes, ⁊ egenos:
Irridensq; patrem, vel matrem, vel maledicens:
Terberat, opprobrians, blasphemans, asbere tuis ban̄s:
Adortur aspernens habeas in honore parentes.

¶ Contra quintum p̄ceptum.

¶ Occisor corde, verbo, factozq; iustoz:
Incitat, ⁊ causans, cupiensq;, procurat abortum:

Terberat

Interrogatorium confessionis.

52

Verberat, et mandans, faciensue torneaumenta:
Si iudex ceperit et sacro limite prauum:
Sacrilagus factus, ac ledens, vel mutilator:
Non sis occisor, frangens mortaliter egit.

Contra sextum preceptum.

C Siquis furatur, raptor, vel participator,
Iustio, consilium, consensus, palpo, recursus,
Participans, mutus non obstans, non manifestans,
Reddere cuncta debet, si causa hec prima fuisset:
Excipitur mutus, non obstans non manifestans;
Reddere nec debent qui ni sint officiales,
Ac non in causa, prius pro parte tenetur.
Fortune iusor, cupiens spoliare sodalem,
Ac fraudans ludum, retinens, inductor ad illum,
Ibic dare per danti censetur, alter egenis:
Et fraudans iusta pedagia, sicqz gabellas:
Ledens mensuras, monetas, fur malus extat.

Contra septimum preceptum.

C Quisquis non nuptus miscbitur, ac polluetur,
Per se, mollis erit: si nuptus, fiet adulter:
Atqz solutus, fornicator: extra sodomita:
Incestumqz parens facit: et cum virgine stuprum:
Cumqz moniali scelus magnum: sacrilagusqz
Ergit in sacro, et qui semine polluit illud:
Et rapiens raptor: cum brutis bestia fiet:
Qui clam contraxit, vel sponsam preuenit actu,
Spondens contrahere mendax, vt misceat illi:
Et qui contraxit, maiori sane ligatus:
Quinqz modis peccat vxore maritus abutens,
Actibus illicitis, semen cum seminat extra
Clas operans, prolem deuitas semen emittens:
Etercens aliam cupit, arcens firme petentem:
Inuitans, tangens, inductor, medius extans,
Lubrica verba refert, iactans se mecus habetur.

Contra octauum preceptum.

C Qui mendax fuerit in damnum proximitatis:
Vel mala qui dicit bona, narrans vel bona praua

§ 4 Accusans

erat.

Interrogatorium confessionis

Accusans falso iurans, est testis iniquus:
Accusans ceteros odiosus, ut mala sumant.
Detractor odio, mendaxq; relator occulti
Vel diffamator: diuulgans ⁊ manifestans:
Ledula si fiat detractrix: cautio ledens,
Atque secreta, fatumq; sigillum: aut litera clausa:
Proditor ⁊ laudans, inducens ad supradicta:
Illa reportari gaudens, est testis iniquus.

Contra nonum preceptum.

Qui cupit alterius sponsam, noscatur, adulter:
Vel qui desiderat affines, vel moniales,
Incestum, scelus, sacrilegusq; cum virgine stuprum
Et cupiens fornicator si sit, sitq; solutus:
Et cupiens marem sodomita, at bestia bruta:
Ac quoties cupies, vel si fuit ⁊ philocaptus:
Qui delectatur cogitando lubrica, vel qui
Se somno polluit causans: vel postea gaudens:
Ornans vt ametur: vel amari que gloriatur,
Absque viro proprio, cui hoc facit, vt sic ametur:
Vel si perpendat ruinam, vel prouocando.
Alterius sponsam cupiens moritur lubricando.

Contra decimum preceptum.

Qui cupit alterius rem in damnum proximitatis:
Si per vim raptor, per occultum fur malus extat:
Si per auaritiam cupiat, dicitur auarus,
In rapiendo male ⁊ fallere quisque paratus,
Hec cupiens contra mandata cetera frangit.
Denum mandatum, nec rem cupias alienam.

Ally versus de vitis capitalibus ⁊ eorum speciebus.

De peccato Superbie versus.

Ambit superbus, ridet, presumptio, iudex.
Lurians, ingratus, blanditur, scandala reddit,
Blasphemans, dubius non fidus, schisma, profanus:
Innanis iactat, contentio, non obedire:
Hypocrisis, discors, durus, se diligit, audax.

De peccato Auaritie versus.

Auarus fallit, perquirat turpia lucra,

Et furas

Interrogatorium de 7 peccatis mortalib.

53

Ufuras torquet, proditio, vel simonia,
Periurus, sequitur furtum, nec mente quiescit.

De peccato Luxurie versus.

Luxuriam sequitur fur, stuprum, raptor, adulter,
Incestus, sacrum, mollis, sodo, contra, iumenta:
Est cecus, est audax, nimium inconstans amat:
Incautus, preceps, contemnit iussa diuina,
Atq; simul ventura bona: presentia prefert:
His qui feruierint, perpetua damna subibunt:
Et qui suppeditant, celestia regna triumphant.

De peccato Inuidie versus.

Inuidus affligitur bonis, letatur inique:
Detrahit, exultat, susurrat, murmurat, odit.

De peccato Gule versus.

Gula nimis laute, prepropere, vel studiose,
Leta nimis, et inepta loquax, scurrilia fouet:
Ebrictas, hebes, mentis pollutio fe da.

De peccato Ire versus.

Iratus tumet, clamat conuicia, rixat,
Blasphemat, prelium parat, indignatio surgit.

De peccato Accidie versus.

Tristis malitiam parit, blasphematur, et odia
Desperat, torpet, piger, et pusillanimis extat.
Undiq; vagatur, pertractans mollia mente.

Hic interrogaciones breues in verbis sunt: sed tamen ma-
gnam habent latitudinem si recte considerantur. Siquis
autem ampliores velit hie interrogaciones, seu interrogato-
rium diffusius, legat libellum qui intitulatur, Defecerunt bea-
ti Antonij Archiepi Florentini: vel confessionale fratris Hiero-
nyni de Ferrara, et alia ad libitum: et ibi inueniet plene de
hac materia tractari. Isti aut versus hic causa breuitatis ponu-
tur: qui si bene intelligantur, satis sufficiunt ad confessionem
audiendam cuiuslibet peccatoris, quantumcumq; scelerati.

Nulla
abolu-
tor in-
terrogā
di for-
ma ex-
legitur,
quz in
summa
Caieta,
exponi-
tur.

**Qualiter se habere debeat sacerdos cum penitente,
audita eius confessione. Cap. 19.**

Audita confessione, euz de his que comisit redarguat, et in-
crepet, sin conditione psonaz, et qualitate delicti pl⁹ et mi-
nus;